

בג"צ 96/18 - פלוני נ' ועדת מאוימים

בג"צ 96/18 - פלוני נ' ועדת מאוימים ואח'עליון

בג"צ 96/18

פלוני

נגד

1. ועדת מאוימים

2. משרד הפנים

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[11.04.2018]

כבוד השופט ע' פוגלמן

כבוד השופט נ' סולברג

כבוד השופט א' שהם

עתירה למתן צו על תנאי ובקשה למתן צו ביניים

בשם העותר:

עו"ד אדיסו מקונן

בשם המשיבים:

עו"ד אילנית ביטאו

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו עתירה למתן צו על תנאי, במסגרתה התבקשנו להורות למשיבים לנמק מדוע לא יעניקו לעותר היתר שהייה כדין בישראל. על פי הנטען בעתירה, קיים חשד כי העותר משמש כסייען לכוחות הביטחון, ומשום כך נשקפת לו סכנת חיים, באופן המצדיק את קבלת העתירה. במסגרת העתירה נתבקש צו ביניים, אשר יאסור את הרחקתו של העותר מישראל עד למתן פסק דין בעתירה. בהחלטתי, מיום 04.01.2018, הוריתי על מתן צו ארעי המורה, כמבוקש. הרקע להגשת העתירה

2. העותר הינו תושב יהודה ושומרון ואזרח פלסטיני. מתגובתם המקדמית של המשיבים עולה, כי ביום 11.05.2017, הגיש העותר ערר לבית הדין לעררים בתל אביב (ערר (ת"א) 2852/17) במסגרתו העלה את טענת המאוימות, והוסיף כי בקשתו לקבלת מעמד בישראל מסיבה זו טרם הוכרעה. ביום 22.05.2017, נמחק הערר מן הטעם שהוא לא הומצא כדין למשיב. ביום 29.06.2017, הגיש העותר ערעור על פסק דינו של בית הדין לעררים לבית המשפט המחוזי בתל אביב בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים (עת"מ 46366-06-17). בו ביום, קבע בית המשפט המחוזי כי לא הונחה בפניו תשתית מספקת התומכת בטענת המאוימות, מעבר לאמירות כלליות שנשמעו מפי העותר. בהמשך, קבע בית המשפט המחוזי כי על העותר למצות תחילה את ההליכים בבית הדין לעררים. לאור האמור, הגיש העותר בקשה לביטול פסק דינו של בית הדין לעררים המורה על מחיקת הערר, מהטעם שהערר לא הומצא כדין למשיב, לאור טענת העותר שהוא לא היה מיוצג באותה העת. ביום 03.08.2017, דחה בית הדין לעררים את בקשת העותר לביטול פסק הדין, בקובעו כי: "בידי המשיב אין כל תיעוד בנוגע לבקשה שהוגשה אליו על ידי העורר [העותר], וככל הנראה גם העורר [העותר] עצמו אינו מסוגל להמציא תיעוד מעין זה. בנסיבות אלה, מוטל על העורר [העותר] להזדרז ולהגיש בקשתו אל ועדת המאוימים ללא דיחוי, וכעת - כאשר העורר [העותר] מיוצג - יש לצפות שהדבר ייעשה על ידי בא כוחו, ותוך שמירת העתק הבקשה והאסמכתא על הגשתה. אין מנוס גם מלקבל את הטענה בנוגע לחוסר סמכותו העניינית של בית הדין מלעסוק בטענות הנוגעות לקביעת מאוימות, ומשכך - לאחר שימוצה ההליך אל מול ועדת המאוימים, וככל שהחלטה לא תשביע את רצונו (או לא תתקבל בתוך פרק זמן סביר בנסיבות העניין) יפנה העורר אל הערכאה המוסמכת".

3. ביום 16.11.2017, הגיש העותר עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים ובצידה בקשה למתן צו ביניים (עת"מ 27908-11-17). בית המשפט המחוזי דחה את העתירה ואת בקשת העותר למתן צו ביניים, באלה המילים:

"לא ברור מתוך העתירה מהי ההחלטה הנתקפת, מתי התקבלה ועל ידי מי. כמו כן, לא ברור מה מקור הסמכות העניינית של בית המשפט לדון בעתירה. לפיכך, ינמק העותר מכוח מה מוגשת העתירה ומה מקנה את הסמכות וכן יפרט לגבי מיצוי ההליכים שנעשה. בשלב זה הבקשה לצו ביניים נדחית. התייחסות העותר תוגש תוך 7 ימים".

משהעותר לא התייחס לאמור בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, נמחקה העתירה. ביום 04.01.2018, הוגשה העתירה דן. תמצית העתירה ותגובת המשיבים

4. במסגרת העתירה נטען, כי העותר מבקש להתיר לו לשהות בישראל משום שכנת החיים הנשקפת לו, אם ימצא בשטחי הרשות הפלסטינית. זאת, על רקע החשד כי הוא משתף פעולה עם כוחות הביטחון הישראליים. לשיטת העותר, הוא פנה מספר פעמים אל משרד הפנים בתל אביב, ונמסר לו כי "התיק בטיפול גורמי הביטחון וכי ממתין לחוות דעת של הצבא". עוד טוען העותר, כי הוא פנה אל קצין המאוימים שלוש פעמים אולם בקשותיו לא נענו.
5. בתגובתם המקדמית של המשיבים נטען, כי יש לדחות את העתירה על הסף, הן משום אי מיצוי הליכים על ידי העותר, אשר לא פנה כלל אל ועדת המאוימים; הן בשל העדר תשתית עובדתית מספקת, התומכת בטענות הכלליות המובאות בעתירתו; והן משום שמדובר בעתירה מוקדמת. בנוסף, התבקשנו לחייב את העותר לשאת בהוצאות המשיבים.
6. בהחלטתי מיום 19.02.2018, התבקש העותר להודיע לבית המשפט האם, לאור האמור בתגובתם המקדמית של המשיבים, הוא עומד על עתירתו או שמא ניתן למחוק אותה, תוך שמירת מלוא טענותיו. ביום 03.04.2018, מסר העותר לבית המשפט הודעה לאקונית ללא כל התייחסות לאמור בתגובת המשיבים, ובה הודיע כי הוא עומד על עתירתו. דיון והכרעה
7. לאחר שעיינתי בעתירה ובתגובתם המקדמית של המשיבים, מסקנתי היא כי דין העתירה להידחות על הסף. מושכלות יסוד הם כי טרם פנייה לבית משפט זה, בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק, על העותר לשטוח את טענותיו בפני הרשות המנהלית המוסמכת, שאחרת תדחה עתירתו על הסף (בג"ץ 2209/17 פלוני נ' מדינת ישראל - משרד הבטחון (18.4.2017); בג"ץ 199/17 אבו טיר נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (05.2.2017); בג"ץ 7826/16 פלוני נ' רשות המיסים לישראל (11.1.2017)).
- כידוע, "לא בדקדוקי עניות של פרוצדורה עסקינן, אלא במהות: הסדר הטוב; היעילות; החסכון במשאבים; מיקוד המחלוקת וציוני-דרך לפתרונה; הפעלת שיקול דעת מקצועי; הפריית השיח שבין האזרח לבין הרשות; כיבוד הדדי בין הרשות השופטת לבין הרשות המבצעת; כל אלה מחייבים מיצוי הליכים תחילה, וביקורת שיפוטית אחר כך" (בג"ץ 112/12 אדם טבע ודין - אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' ממשלת ישראל, פסקה 8 לפסק דינו של חברי, השופט נ' סולברג (24.5.2012); וראו גם: בג"ץ 7041/16 באמיה נ' שר האוצר (17.1.2017)).

8. בנסיבות שלפנינו, העותר לא מיצה את ההליכים אל מול וועדת המאוימים. העותר צירף, אמנם, לעתירתו מכתב מיום 02.04.2017, אשר לטענתו העביר לוועדת המאוימים כתזכורת אחרונה, אולם כפי שנמסר על ידי המשיבים, מכתב זה לא הגיע אל ועדת המאוימים, ומנוסח המכתב לא ברור כלל לאן הוא נשלח, ובאיזה אופן נעשו פניות קודמות אל ועדת המאוימים, ככל שהיו כאלה. כמו כן, מעיון בעתירה עולה, כי לא פורטו במסגרתה באופן ברור פניות נוספות, ככל שהוגשו מטעמו של העותר, למשרד הפנים או לגורמים נוספים. כפי שהובהר לעיל, ניתנו מספר החלטות על ידי ערכאות שיפוטיות אחרות, אשר הפנו את העותר למיצוי ההליכים אל מול הגורמים המתאימים, אך כפי שעולה מהחומר שלפנינו, העותר לא עשה כן. ניכר, כי אצה לעותר הדרך לפנות לבית משפט זה בבקשת סעד, טרם שהגיש בקשה מסודרת לוועדת המאוימים. עוד יצוין, כי באשר לבקשת העותר למתן צו ביניים, עומדת לו האפשרות לפנות אל קצין המאוימים במנהלת התיאום והקישור האזורית, בבקשה למתן היתרי שהייה זמניים, עד להכרעת ועדת המאוימים בעניינו, וזאת לאחר הגשת בקשה מתאימה לוועדה.

בהעדר מיצוי הליכים אל מול ועדת המאוימים, דינה של העתירה להידחות על הסף. כמו כן, ומשטרם ניתנה כל החלטה מהותית בעניינו של העותר, הרי שלפנינו עתירה מוקדמת, המובילה אף היא לאותה תוצאה (בג"ץ 6755/17 אבו עראם נ' משרד הביטחון (18.9.2017); בג"ץ 605/17 קלאעי נ' מדינת ישראל (23.3.2017); ראו גם, אליעד שרגא ורועי שחר המשפט המינהלי - עילות הסף 188 (2008)).

די באמור לעיל, כדי להורות על דחייתה של העתירה על הסף, אף מבלי להידרש לטענת המשיבים, לפיה העתירה מנוסחת באופן כוללני וחסרה מסמכים רלוונטיים. זאת, הגם שיש ממש בטענה אחרונה זו, התומכת במסקנה אליה הגעתי (בג"ץ 79/17 אגבאריה נ' מדינת ישראל (4.1.2017); בג"ץ 8523/16 ורדי נ' היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט (6.11.2016); בג"ץ 7427/15 טלאל נ' משטרת ישראל (15.9.2016)).

9. סיכומם של דברים, העתירה נדחת על הסף. משכך, נדחית גם הבקשה למתן צו ביניים. הצו הארעי שניתן ביום 04.01.2018, מבוטל בזאת. לפנים משורת הדין, לא ייעשה צו להוצאות. ניתן היום, כ"ו בניסן התשע"ח (11.4.2018).